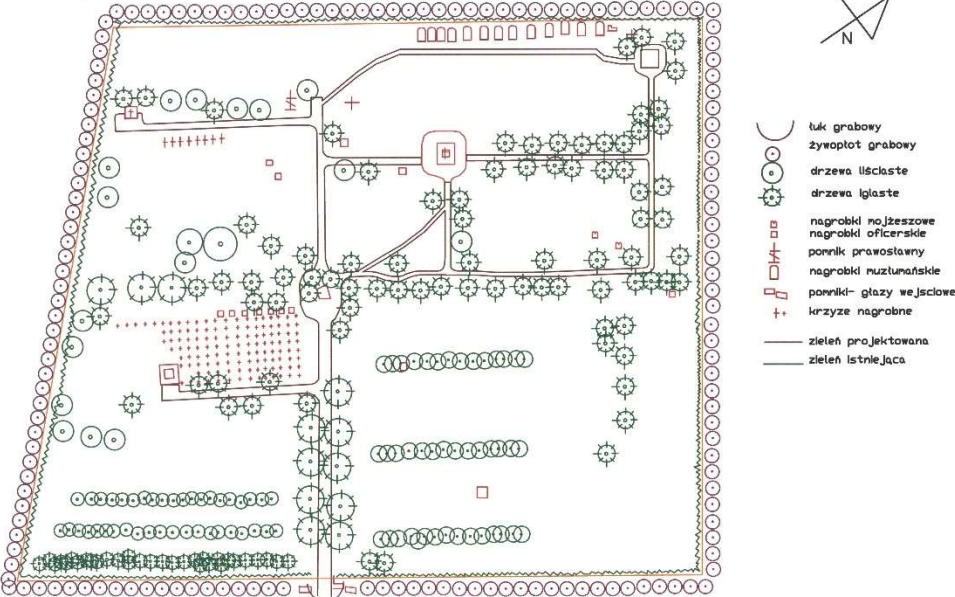

**Karta ewidencyjna obiektu
grobownictwa wojennego****Gmina: PIŁA****Nr ewidencyjny: 3019011_2**

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
CMENTARZ WOJENNY	CMENTARZ JENIECKI Z I WOJNY ŚWIATOWEJ W PIŁE-LESZKOWIE	PIŁA
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria I wojna światowa	
	Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / PIŁSKI / PIŁA
	ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ CHOLERYCZNY Piła-Leszków
	Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Skarb Państwa / 301901_1.0035.91, 301901_1.0035.92/3
	Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Na Leszkowie / 53°07'48.0"N 16°47'43.7"E (53.130000, 16.795472)
	Podstawowa informacja o pochowanych	JENICY Z ARMII ALIANCKICH ok. 4800 osób
	Datowanie	II poł. 1914 r.-1918 r.
	Forma ochrony	CMENTARZ WOJENNY Rejestr zabytków – nr A-491 z 14.12.1983 r.
	Wymiary (szer., głęb., wys.)	2,07 ha
Material	Ziemny, drewno, metal, beton, kamień (gł. sjenit, marmur, granit, piaskowiec)	

¹ cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkie sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		<p>Cmentarz o obwodzie ok. 567 mb – południowa część: ok. 164 m, zachodnia: 132, północna: 146, wschodnia: 125.</p> <p>Groby indywidualne oznaczone kilkoma rodzajami nagrobków: małymi krzyżami z betonu, dużymi krzyżami z betonu, granitowymi stelami (muzułmańskie), zindywidualizowanymi murowanymi nagrobkami (groby oficerskie)</p> <p>---</p> <p>Napisy na pomnikach i grobach – zgodnie z załącznikiem.</p> <p>Napisy na głazach przed bramą wejściową: „1914” i „1918”</p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.	
<p>Na cmentarzu od 2022 r. wdrażany jest stopniowo program prac rewitalizacyjnych.</p>	<p>Załączniki</p> <p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 26.02.2021 r., 1-2.06.2021 r. – w wersji elektronicznej.</p> <p>Załącznik nr 1– Wykaz żołnierzy pochowanych na cmentarzu poległych i zmarłych w wojnie 1914-1918 [Piła-Leszków].</p> <p>Załącznik nr 2 – pomniki i napisy.</p>	<p>W końcu sierpnia 1914 r. (po bitwie pod Tannenbergiem) w Pile powstał obóz dla jeńców z armii rosyjskiej (dla ok. 40 tys. osób); w 1915 r. na polecenie komendanta obozu założono cmentarz dla zmarłych jeńców (z założeniem wydzielenia pól grzebalnych z podziałem wg wyznań, wyznaczonych alejkami świerkowymi; każdy pochówek miał indywidualny krzyż i kolejny numer porządkowy – numeracja zakończyła się na nr. 2967, a groby oficerskie zostały wyróżnione betonowymi nagrobkami z bogatą symboliką); 21.05.1915 r. na cmentarzu poświęcono kaplicę prawosławną (obecnie niezachowana); obóz zlikwidowano w 1918 r., a w raz z nim zamknięto cmentarz.</p> <p>Na cmentarzu pochowano ok. 4,8 tys. jeńców różnych wyznań (prawosławnych, grekokatolików, protestantów, katolików, wyzn. anglikańskiego, mołżeszowego i mahometańskiego) i narodowości (Rosjan - 2313, Łotyszów, Litwinów, Polaków, Anglików – 18 -> ekshumowani do Poznania, Belgów i Francuzów – łącznie 325, Żydów, Tatarów). Do naszych czasów zachowało się ok. 15% nagrobków (zgodnie ze spisem z 1957 r.).</p>	
<p>Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):</p>	<p>Sławomir Józefiak, 16.01.2023 r.</p>		